

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4911/2018
23.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиље АА из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Предраг Малетић, адвокат у ..., против туженог ВВ, предузетника из ... као власника СЗТР Комисион „ГГ“ из ..., кога заступа Бранко Ракита, адвокат у ... уз учешће умешача АД „ДД“ из ..., кога заступа Јелена Пантовић, адвокат у ..., ради иселења и предаје државине, одлучујући о ревизијама тужилца и умешача изјављеним против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу број Гж 3459/17 од 17.01.2018. године, у седници већа одржаној 23.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуде Апелационог суда у Крагујевцу број Гж 3459/17 од 17.01.2018. године, тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев тужилца и обавезује тужени да се са свим стварима и лицима исели из локала тужилца који се налази у приземљу до улице стамбено – пословне зграде у ... у улици ... број ... на кп. број .../..., број зграде ... која се састоји из приземља и спрата, уписана у лист непокретности број ... КО и то локала до улице на југоисточној страни зграде који се састоји од две просторије укупне површине 62,04м² и то просторије димензија 4,70м x 9,10м и помоћне просторије димензија 4,70м x 4,10м и то леви локал гледано са исте улице, у року од 15 дана.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија умешача изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу број Гж 3459/17 од 17.01.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужилама на име трошкова парничног поступка исплати износ од 122.050,00 динара у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу број П 4573/15 од 17.11.2015. године, усвојен је тужбени захтев тужилца па је обавезан тужени да се са свим својим стварима и лицима исели из локала тужилца који се налази у приземљу до улице стамбено – пословне зграде у ... у улици ... број ... на кп. број .../..., број зграде ... која се састоји из приземља и спрата уписана у лист непокретности број ... КО и то локала до улице на југоисточној

страни зграде која се састоји од две просторије укупне површине 6204м² и то просторије локала димензија: ширине 4,70м, дужине 9,10м и помоћне просторије димензија 4,70 пута 4,10 метара и то леви локал гледано са улице и да наведени локал преда испражњен од свих лица и ствари у посед тужилама у року од 15 дана. Другим ставом изреке, обавезан је тужени да тужилама на име трошкова поступка исплати износ од 78.050,00 динара у року од 15 дана.

Апелациони суд у Крагујевцу је решењем број Гж 938/16 од 04.04.2017. године, укинуо пресуду првостепеног суда и предмет вратио на поновно суђење. Након што је првостепени суд изазвао сукоб надлежности између тог суда и Апелационог суда у Крагујевцу, Врховни касациони суд је решењем број Р1 219/2017 од 17.05.2017. године, одлучио да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Апелациони суд у Крагујевцу. Апелациони суд у Крагујевцу је потом одлучујући о жалбама туженог и умешача пресудом број Гж 3459/17 од 17.11.2018. године, одбио тужбени захтев тужила и њих обавезао да туженом надокнаде трошкове спора у износу од 72.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде Апелационог суда тужиле су изјавиле благовремену ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Ревизију је благовремено изјавио и умешач такође због погрешне примене материјалног права и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања побијајући правилност одлуке о трошковима поступка умешача.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 15/2014, па је оценио да је ревизија тужила дозвољена и да је основана, а да ревизија умешача није дозвољена.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. У ревизији тужила се не указује на какву другу повреду парничног поступка.

Након што је другостепени суд на основу члана 383. ЗПП одржао расправу пред другостепеним судом, утврђено је следеће чињенично стање: тужиле су уписане као сувласнице на стамбено – пословној згради која је означена као број зграде број ... саграђена на парцели број .../..., уписана у лист непокретности број ... КО и то тако што је АА уписана са уделом од 11/24 а тужила ББ са уделом од 9/24 док је њихова сада покојна мајка ЂЂ уписана са уделом од 4/24. У оставинском поступку иза смрти мајке ЂЂЂ који је вођен код Основног суда у Крагујевцу, решењем О 7096/10 од 17.09.2012. године је допуњено оставинско решење број О 205/09 од 26.05.2009. године тако што су заоставштину иза покојне ЂЂ на 4/24 дела описане некретнине наследили тужиле свака у ½ дела. У време подношења тужбе, тужени ВВ је као предузетник и власник СЗТР комисиона „ГГ“ из ... имао закључен уговор о закупу са „ДД“ АД ... (умешач) који је закључен 10.03.2012. године, којим је умешач у својству закуподавца издао, закупопримцу

„ГГ“ из ... предузетника ВВ спорни локал-продавницу „ЕЕ“ у улици ... број ... укупне површине од 58,50 м² који се налази у описаној стамбено пословној згради. Током поступка умешач је закључио нови уговор о закупу предметног локала и то 18.03.2013. године са трговинском радњом „ГГ“ у Крагујевцу чији је предузетник ЖЖ као закупца, супруга туженог.

Тужила АА се сада води у катастру непокретности као сувласник на спорном локалу са уделом 13/24 дела, а тужила ББ у 11/24 идеална дела

Песудом Основног суда у Крагујевцу број П 3471/13 од 19.05.2014. године је одбијен као неоснован тужбени захтев умешача АД „ДД“ из ... којим је тражио да се према туженима АА и ББ и Републици Србији утврди да је умешач власник спорне пословне просторије на основу уговора о купопродаји друштвеног капитала методом аукције од 03.07.2003. године, а у односу на тужену Републику Србију утврди да је корисник земљишта под објектом те да се тужиоцу дозволи упис права својине на пословном простору и упис права коришћења на земљишту. Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом број Гж 559/15 од 20.07.2015. године потврдио првостепену пресуду.

На основу увида у решење Прве комисије за национализацију при НО ... број .../... од 16.11.1959. године је утврђено да је извршена национализација са даном 25.12.1955. године и то најамне зграде у улици ... број ... у ..., на кп. број .../... КО ... која има две пословне просторије са по једним помоћним одељењем, а на спрату један трособан стан, власништво ЗЗ из ... и пословна просторија од два одељења и две одвојене собе – десно крило пословне зграде у улици ... број ... у ... на кп .../... КО ... власништво истог лица. Делимично је усвојен захтев бившег власника па је изузет од национализације и остављен у својини ЗЗ један трособан стан. Такође је одлучено да се не национализује и остави у својину ЗЗ породична стамбена зграда у улици ... број ... у ... на истој парцели која има један једнособан стан. На основу увида и решења Комисије за национализацију при Савезном извршном већу број ...-.../...-... од 24.05.1965. године је утврђено да је тим решењем измењено претходно решење тако да је извршена национализација где је прешло у друштвену својину: 1) пословна просторија од два одељења у укупној површини од 87,4м² у стаменој згради на спрату у ... улица ... број ... на кп. .../... и ...) пословна просторија у површини од 94,20м² у посебном делу зграде у ... у улици ... број ... на кп .../... уписана у ЗКУЛ уложак ... КО ..., а потом је у тачки 2 решења побројано шта није национализовано и шта остаје у својини досадашњег власника.

Тужени и његова супруга и њихова фирма „ГГ“ су испразнили спорне пословне просторије 15.09.2016. године, те су се тужиле устелиле у њих.

Првостепени суд је одлучујући о основаности тужбеног захтева тужила оценио да је основан на основу члана 37. Закона о основама својинско правних односа јер су тужиле уписане у Катастру у листу непокретности као сувласнице на стамбеној пословној згради у којој се налази предметни локал, а да се тужени у моменту подношења тубе налазио у непосредној државини локала по основу уговора о закупу са умешачем „ДД“ АД ... од 10.03.2012. године. Ценио је чињеницу да је у току поступка дошло до промене закупца тако што је супруга туженог ВВ, ЖЖ као предузетница радње „ГГ“ закључила уговор о

закупу са умешачем али је правилном применом члана 204. ЗПП обавезао туженог да преда посед локал јер се он налазио у његовом поседу у време подношења тужбе.

Супротно, другостепени суд је нашао да није одлучујућа чињеница да су тужиле у Катастру уписане као сувласнице. Оценио је да је предметни локал национализован од ранијег власника, ЗЗ, да се ради о пропусту надлежних органа што у јавним књигама нису извршили промену власника на основу решења о национализацији, а што за последицу не може да има да се сматра да су тужиле биле власнице у моменту подношењу тужбе у овом спору. Оценио је да тужиле немају активну легитимацију јер нису у било каквом материјално правном односу са туженим.

Врховни касациони суд не прихвата правно становиште другостепеног суда. Тужиле имају активну легитимацију како је то правилно закључио првостепени суд на основу члана 37. Закона о основама својинско правних односа као земљишнокњижне власнице спорног локала (сада Катастар). Тужени је у време подношења тужбе био купац локала, а у току поступка је то постала његова супруга, а обоје су били предузетници СЗТР радње „ГГ“ и локал су користили по основу закупа све до 15.09.2016. године када су се иселили и од када се тужиле налазе у поседу спорних просторија. Међутим, имајући у виду да је првостепена пресуда донета 17.11.2015. године, а тада је тужени, односно његова супруга била у поседу локала, то је касније иселење без значаја за пресуђење.

Не може се прихватити правно становиште другостепеног суда да пропуст надлежног органа да у јавним књигама изврши промену власништва на основу решења о национализацији, не може имати за последицу да се у конкретном случају сматра да су тужиле биле власнице у моменту подношења тужбе. Из списка произилази да су тужиле подносиле захтев за реституцију национализоване имовине, али су биле одбијене за овај локал зато што се воде у јавним књигама као његове сувласнице. Према томе, тужиле су те које не могу да трпе штетне последице и пропусте надлежних државних органа.

Имајући у виду изложено одлучено је као у првом ставу изреке на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Ревизија умешача није дозвољена јер умешач ревизијом оспорава правилност одлуке о трошковима поступка. Трошкови поступка представљају споредно потраживање па се према члану 28. ЗПП не узимају у обзир приликом оцене права на изјављивање ревизије у ситуацији када не чине главни захтев

На основу члана 413. ЗПП Врховни касациони суд је одлучио као у другом ставу изреке.

Како је Врховни касациони суд преиначио другостепену пресуду то је на основу члана 165. став 2. одлучио о свим трошковима поступка па је обавезао туженог да тужилама надокнади трошкове поступка у укупном износу од 122.050,00 динара. Трошкови поступка се односе на састав тужбе 6.000,00 динара, а са увећањем од 50% за заступање друге странке износи 9.000,00 динара, за приступ на четири одржана рочишта

45.000,00 динара (4 x 11.250,00 динара), за приступ на три рочишта која нису одржана у половини тарифе, 20.250,00 динара (3 x 6.750,00 динара) за два одржана рочишта пред другостепеним судом 22.500,00 динара (2 x 11.250,00 динара) и за састав ревизије 12.000,00 динара, на основу тарифног броја 13,15,16 и 17. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12) као и трошкове судских такси на тужбу 1.900,00 динара, на пресуду 1.900,00 динара, на ревизију 3.800,00 динара и на ревизијску одлуку 5.700,00 динара према Тарифном броју 1 тачка 1. и 5., тарифном броју 2. тачка 1. и 2. Таксене тарифе Закона о судским таксама (Службен гласник РС“ број 28/94 тачке 106/15). Одлука о трошковима парничног поступка је донета у складу са успехом у спору, према вредности спора од 10.000,00 динара, а на основу члана 153. став 1., 154. став 1. и 163. ЗПП.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић